

Bune practice în profesia de consilier de probațiune

În data de 19.05.2026, orele 17-19, a avut loc un workshop cu tema **Bune practice în profesia de consilier de probațiune**

Link-ul de acces a fost: <https://meet.google.com/syk-yuri-iap>

Invitată a fost d-na Emilia POPA, **consilier de probațiune** la Serviciul de Probațiune, cu peste 10 ani de experiență în domeniu.

1.PREZENTAREA INVITATEI

Doamna Emilia Diana POPA este absolventă a două facultăți, respectiv acum 12 ani a finalizat Facultatea de Sociologie și Asistență socială din cadrul Universității București. Acolo a urmat și modulul de probațiune, în cadrul masteratului. Și -a dorit de atunci să facă practică la Serviciul de probațiune, dar pentru că erau foarte puține locuri și erau prea mulți studenți nu a reușit. Mai târziu a găsit o asociație care desfășoară activități de voluntariat în serviciile de probațiune și a intrat ca voluntar. Pentru o perioadă de aproximativ 2 ani de zile a realizat multe activități de teren, vizite la persoanele supravegheate și a început să-i placă. De aceea, s-a conturat tot mai mult ideea de a deveni consilier de probațiune. Ulterior, a susținut examenul, dar prima dată nu l-a luat, dar s -a pregătit mai bine și a doua oară a intrat.

Cea de-a doua facultate este chiar facultatea noastră, finalizată anul trecut, în vara anului 2025, cu licența chiar la Drept execuțional penal.

Consideră că este o profesie provocatoare, interesantă și nobilă pentru că încerci să ajuți oamenii care au comis infracțiuni cât poți de mult, să le schimbi ideile, comportamentele, atitudinea față de munca, viață, semenii.

2.BUNE PRACTICI ÎN ACTIVITATEA DE CONSILIER DE PROBAȚIUNE

2.1. Specificul probațiunii în România – cadrul legal

Sistemul de probațiune este un serviciu public de interes național, care contribuie la înfăptuirea actului de justiție și își desfășoară activitatea în scopul menținerii siguranței comunității, al reabilitării sociale a infractorilor, al diminuării riscului de săvârșire a unor noi infracțiuni.

În România, sistemul de probațiune este reprezentat la nivel central de Direcția Națională de Probațiune, instituție publică cu personalitate juridică din cadrul Ministerului Justiției, constituită în temeiul [Legii nr. 252/2013](#) privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare, și a [Hotărârii Guvernului nr. 1079/2013](#) pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, și de 42 de structuri teritoriale, denumite servicii de probațiune.¹

2.2.Scurt istoric:

În anul 1996 a fost semnat primul Protocol de colaborare între autoritățile publice locale (Penitenciarul Arad, Tribunalul Arad, Parchetul de pe lângă Tribunalul Arad, Primăria Arad, Prefectura Arad, Consiliul Județean Arad, Universitatea de Vest Timișoara) și stake-holderii internaționali (Universitatea Oxford, Serviciul de probațiune Devon – UK, Organizația ”Europa pentru Europa”, Organizația ”Rennincoor Open Hand”).

În perioada 1997 – 2000 s-au înființat centre experimentale de probațiune. Primul centru a fost înființat în anul 1997, la Arad, și a funcționat ca un compartiment distinct în cadrul Penitenciarului Arad.

Urmând modelul centrului pilot de la Arad, au fost înființate centrele experimentale de probațiune care au funcționat în cadrul penitenciarelor sau al centrelor de reeducare, la Focșani, Gherla, Dej, Găești, Cluj Napoca, Iași, Pitești, Târgoviște, Timișoara, București.

În 1998, asistența tehnică oferită de guvernul britanic s-a concretizat în proiectul, numit „Probațiunea în România”², care avea ca scop crearea unui sistem de probațiune la nivel național.

Primele 11 centre experimentale de probațiune au fost înființate astfel:

- 1.Proiectul – pilot. Centrul experimental de probațiune Arad – 1997

¹ <https://probațiune.just.ro/prezentare/>

² <https://probațiune.just.ro/prezentare/>

- 2. Centrul Experimental de Probațiune Găești – 1997
- 3. Centrul Experimental de Probațiune Focșani – 1997
- 4. Centrul Experimental de Probațiune Gherla – 1998
- 5. Centrul Experimental de Probațiune Cluj – 1998
- 6. Centrul Experimental de Probațiune Dej – 1998
- 7. Centrul Experimental de Probațiune Iași – 1998
- 8. Centrul Experimental de Probațiune Pitești – 1999
- 9. Centrul Experimental de Probațiune Târgoviște – 1999
- 10. Centrul Experimental de Probațiune Timișoara – 1999
- 11. Centrul Experimental de Probațiune București – 2000

În anul 2000 au fost elaborate Ordonanța Guvernului nr. 92/2000 (aprobată ulterior prin Legea nr. 129/2002), precum și Hotărârea de Guvern nr. 1239/2000 privind aprobarea regulamentului de aplicare a dispozițiilor acestei ordonanțe, care au asigurat fundamentul legal al organizării și funcționării viitoarelor servicii de probațiune.

Au fost înființate gradual, în baza ordinelor succesive ale Ministrului Justiției, 41 de servicii de probațiune, denumite servicii de reintegrare socială și supraveghere. Acestea funcționau pe lângă Tribunale și formau, împreună cu Direcția de Probațiune din cadrul Ministerului Justiției, sistemul național de probațiune românesc. Astfel, începând cu data de **1 septembrie 2001**, au fost înființate primele 28 de servicii, în județele: Alba, Arad,

Argeș, Bacău, Bihor, Botoșani, Brașov, Buzău, Călărași, Cluj, Constanța, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Gorj, Hunedoara, Iași, Maramureș, Mureș, Olt, Sibiu, Suceava, Teleorman, Timiș, Vaslui, Vâlcea, Vrancea și București. Începând cu data de **13 decembrie 2002**, au fost înființate alte 13 servicii, în județele: Bistrița, Caraș-Severin, Galați, Giurgiu, Harghita, Ialomița, Mehedinți, Neamț, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Teleorman, Tulcea.

Este important de menționat faptul că Serviciul de Probațiune Ilfov a fost înființat în data de 1 noiembrie 2011, odată cu începerea activității Tribunalului Ilfov, iar data începerii activității serviciului a fost 1 februarie 2012.

În anul 2006 au fost adoptate Legea nr. 123/2006 privind statutul personalului din serviciile de probațiune și Legea nr. 327/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din serviciile de probațiune, prin care personalul de probațiune dobândește o recunoaștere oficială, se (re)aduce în limbajul juridic vechea denumire pe care serviciile o purtasera în perioada experimentală, anume aceea de "servicii de probațiune", și au fost stabilite repere privind managementul carierei profesionale, atribuțiile, interdicțiile, incompatibilitățile și drepturile personalului.

După anul 2009 au fost adoptate noul Cod penal (prin Legea nr. 286/2009), noul Cod de procedură penală (Legea nr. 135/2010), urmate de modificări semnificative în materie penală (Legea nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune; Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal).

Subsecvent modificărilor legislației în materie penală, Direcția de Probațiune a fost reorganizată și redenumită Direcția Națională de Probațiune, funcționând în cadrul Ministerului Justiției. În acest context, serviciile de probațiune sunt coordonate metodologic, subordonate administrativ și financiar Direcției Naționale de Probațiune.

De-a lungul ultimilor 20 de ani (2001-2021) au fost înregistrate numeroase modificări legislative urmate de o creștere constantă și semnificativă a numărului de persoane care se află în evidența sistemului de probațiune, fiind necesară suplimentarea permanentă a schemei de personal, ca urmare a suprasolicitării resursei umane existente (la finalul

anului 2020 erau în activitate 444 de consilieri de probațiune care gestionau 103.000 dosare de supraveghere).³

2.3. Atribuțiile consilierului de probațiune în România

Atribuțiile consilierului de probațiune în România sunt reglementate prin [Legea nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune](#) și au ca scop principal reintegrarea socială a persoanelor care au săvârșit infracțiuni și creșterea gradului de siguranță în comunitate.

Consilierul de probațiune își desfășoară activitatea în cadrul Serviciilor de Probațiune de pe lângă tribunale și îndeplinește următoarele atribuții principale:

1. Evaluarea persoanelor care au săvârșit infracțiuni

- Întocmirea referatelor de evaluare: La solicitarea instanței de judecată sau a organelor de urmărire penală, consilierul evaluează profilul psihologic și social al inculpaților sau minorilor. Acest raport conține informații care sprijină judecătorul în individualizarea pedepselor.
- Evaluarea riscului: Stabilește riscul de recidivă și nevoile de intervenție Stabilește riscul de recidivă și nevoile de intervenție (educațională, psihologică sau socială) ale persoanei în cauză.

2. Supravegherea în comunitate

- Monitorizarea respectării măsurilor: Supraveghează persoanele condamnate care se află în una dintre următoarele situații: amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau liberarea condiționată.
- Verificarea obligațiilor: Se asigură că persoanele supravegheate respectă restricțiile impuse de instanță (de exemplu, frecventarea unui program de reintegrare socială, interdicția de a părăsi țara sau de a se apropia de anumite persoane). [1]

3. Asistență, consiliere și programe de reintegrare

- Consilierea comportamentală: Realizează intervenții specifice pentru schimbarea comportamentului infracțional și dezvoltarea unor abilități prosoziale.

³ <https://probațiune.just.ro/prezentare/>

- Programe de reintegrare: Coordonează sau îndrumă persoanele supravegheate către programe specializate (ex: programe pentru prevenirea consumului de
- Programe de reintegrare: Coordonează sau îndrumă persoanele supravegheate către programe specializate (ex: programe pentru prevenirea consumului de droguri/alcool, cursuri de calificare sau educaționale).

4. Coordonarea muncii în folosul comunității

- Identifică instituțiile din comunitate unde persoanele condamnate pot presta muncă neremunerată în folosul comunității.
- Ține evidența orelor efectuate și colaborează cu instituțiile respective pentru a se asigura că obligația este dusă la îndeplinire.

5. Sesizarea organelor judiciare

- Dacă persoana supravegheată nu respectă măsurile și obligațiile stabilite de instanță sau nu se prezintă la convocările Serviciului de Probațiune, consilierul are obligația legală de a întocmi un referat și de a sesiza instanța competentă.

2.4. Perfecționarea /formarea continuă a personalului

În contextul colaborării Direcției Naționale de Probațiune (DNP) cu Institutul Național al Magistraturii (INM), în cadrul Programului de formare continuă al INM, în catalogul webinarilor planificate pentru semestrul I al anului 2026 a fost inclusă tema „*Evaluarea riscului de recidivă în sistemul de probațiune – impact asupra individualizării pedepsei, inclusiv asupra planificării intervenției în vederea reintegrării sociale*”⁴, susținută de formator Ramona Lăcrămioara Bălăiță, inspector de probațiune în cadrul Compartimentului de Formare Profesională al DNP.

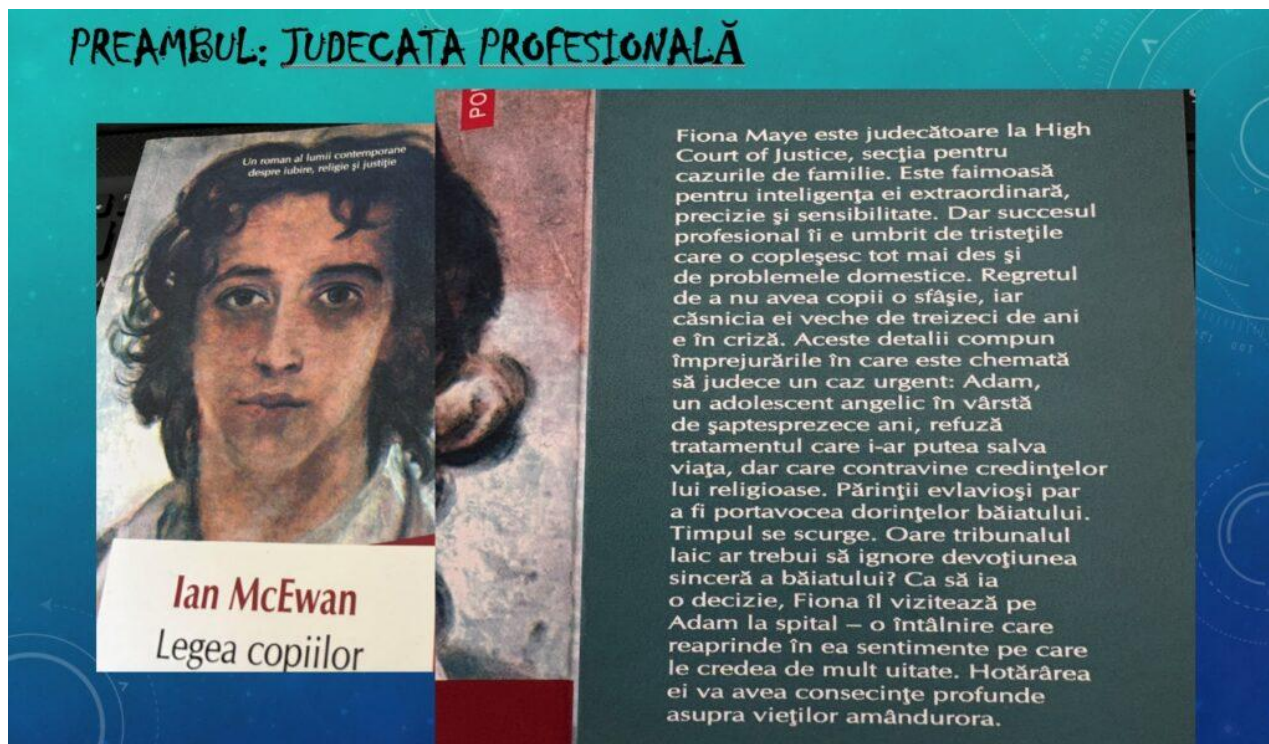
Una dintre temele propuse chiar și la nivelul Institutului National al Magistraturii sunt organizate webinarii.

Evaluarea riscului de recidivă în sistemul de probațiune, impact asupra individualizării pedepsei, inclusiv asupra planificării intervenției în vederea reintegrării sociale. Având în vedere obiectivul propus în cadrul Strategiei naționale pentru prevenirea recidivei, respectiv introducerea în programele de formare continuă ale INM, a unor tematici

⁴ https://inm-lex.ro/calendar_webinare_1_2026

referitoare la evaluarea riscului de recidivă cu impact asupra individualizării pedepsei, inclusiv asupra planificării intervenției în vederea reintegrării sociale, acest webinar își propune prezentarea și analizarea unor aspecte relevante privind evaluarea riscului de recidivă și individualizarea pedepsei, precum și intervențiile derulate de sistemul de probațiune prin raportare la această evaluare.⁵

În cadrul prezentării au fost abordate aspecte privind evoluția instrumentelor de evaluare a riscului de recidivă la nivel internațional, precum și modul în care Modelul Risc – Nevoi – Responsivitate este reflectat în aplicația SERN, utilizată la nivelul sistemului de probațiune din România, instrument de evaluare a riscului și nevoilor dezvoltat cu asistența Serviciilor Corecționale Canadiene.⁶

Totodată, au fost analizați factorii statici și dinamici utilizați în procesul de evaluare, fiind exemplificați factorii dinamici care pot fi influențați prin intervenția de reabilitare. Din perspectiva intervenției derulate în cadrul serviciilor de probațiune asupra factorilor dinamici, respectiv asupra nevoilor criminogene, a fost evidențiat modul în care

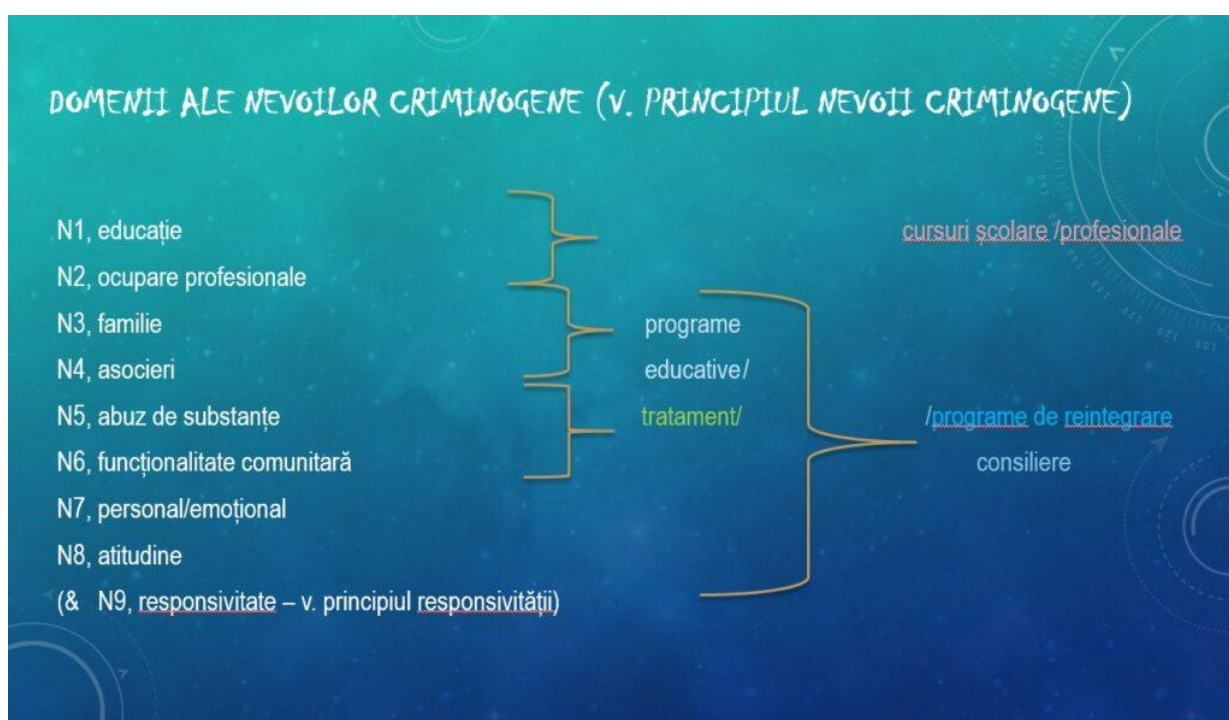
⁵ https://inm-lex.ro/calendar_webinare_1_2026/17.pdf

⁶ https://inm-lex.ro/calendar_webinare_1_2026

obligățiile dispuse prin hotărârile judecătorești penale și maniera de formulare a acestora influențează practica serviciilor de probațiune.

Un alt subiect abordat a vizat rolul judecății profesionale în activitatea instanțelor și a serviciilor de probațiune, în principal în procesul de evaluare a nevoilor și riscului, precum și în individualizarea administrativă, cu accent pe punerea în executare a obligației de a frecventa un program de reintegrare socială și a obligației de control, tratament și îngrijire medicală.

Preluat de pe site-ul DNP ⁷

Una dintre atribuțiile consilierului de probațiune este să participe la comisiile de liberare condiționată, să întocmească Rapoarte de evaluare a riscului de recidivă. Acest se poate măsura cu instrumentul SERN, prezentat pe larg în broșura MANAGEMENTUL RISCULUI ÎN SISTEMUL DE PROBAȚIUNE⁸. Broșura este asigurată cu implicarea următoarelor instituții: Guvernul României, Ministerul Justiției - Direcția Națională de Probațiune, Kriminalomsorgen rogaland friomsorgskontor, P Proiect finanțat prin

⁷ <https://probațiune.just.ro/webinar-inm-evaluarea-riscului-de-recidiva-in-sistemul-de-probațiune-impact-asupra-individualizării-pedepsei/>

⁸ <file:///C:/Users/profesor.dr/Downloads/Brosura-MANAGEMENTUL-RISCULUI-IN-SISTEMUL-DE-PROBAȚIUNE.pdf>

Mecanismul Financiar Norvegian 2009 - 2014 (Norway grants). Ca subtitlu s-a optat pentru : **Siguranța comunității prioritate pentru sistemul de probațiune!**

De ce este importantă evaluarea riscului?

- Există numeroase preocupări în rândul societății legate de modul în care persoanele aflate în evidența serviciilor de probațiune sunt supravegheate, aceste servicii fiind considerate responsabile pentru siguranța comunității.
 - Prin raportare la această atribuție, cel mai bun mod de a servi publicul este de a recunoaște importanța evaluării riscului prezentat de o persoană care comite infracțiuni și de a gestiona acest risc de recidivă în vederea diminuării.
 - Consilierii de probațiune aplică principii de management al riscului, care includ evaluarea riscului (analiză), schimbul de informații (comunicare), monitorizarea activităților (evaluare) și, dacă este cazul, aplicarea unei intervenții (program de consiliere).
- Evaluarea riscului contribuie la prioritizarea cazurilor și conștientizarea de către personalul de probațiune a gradului de efort intens pe care îl presupune lucrul cu persoanele ce prezintă risc de recidivă crescut prin comparație cu gradul de efort de intensitate moderată/redusă pe care îl implică lucrul cu cele care prezintă un risc de recidivă mic.

Dar, ce înseamnă evaluarea riscului?

S-au realizat numeroase cercetări în ceea ce privește valoarea predictivă a evaluărilor de risc care au condus la trei concluzii majore:

- Factorii referitori la trecutul infracțional sunt puternic legați de rezultatele liberării.
- Există o corelație consistentă între tipul și numărul de nevoi criminogene pe care infractorii le prezintă și probabilitatea recidivei acestora.
- Evaluarea combinată atât a nivelului de risc, cât și a nivelului de nevoi poate îmbunătăți în mod semnificativ capacitatea de a diferenția cazurile în funcție de probabilitatea recidivei.

Este de remarcat faptul că există modele de succes privind evaluarea riscului pentru infractorii eliberați condiționat în comunitate. O astfel de activitate poate conduce la punerea bazelor pentru dezvoltarea proceselor de evaluare pentru diferite tipuri de infractori: violenți, recidiviști, cei care au comis infracțiuni sexuale sau orice alte infracțiuni.

Evaluarea riscului în sistemul de probațiune din România – baza legală⁹

Evaluarea riscului de recidivă este prevăzută ca o activitate specifică a consilierului de probațiune atât pentru persoanele cercetate sau judecate, cât și pentru persoanele condamnate.

Articolul 116 din Codul penal și articolul 506 din Codul de procedură penală reprezintă temeiul solicitării referatelor de evaluare de către organele de cercetare penală sau instanța de judecată, **pentru minori**. Legea nr. 252/2013 stabilește că aceste referate trebuie să includă referințe despre riscul de săvârșire a unor infracțiuni - art. 34 alin. (1).

Aceleași informații sunt necesare a fi introduse în rapoarte potrivit art. 39 alin. (1) din aceeași lege, dar **pentru persoanele inculpate adulte**.

Pentru persoanele condamnate (aflate în supraveghere), rapoartele de evaluare redactate pe parcursul supravegherii vor include, potrivit art. 44 alin. (2), propuneri motivate care să sprijine instanța în luarea deciziilor pentru reducerea riscului săvârșirii de infracțiuni. Activitatea se desfășoară în baza unui plan de supraveghere potrivit art. 55 alin. (1), cu un capitol special pentru evaluarea riscului de recidivă. Intervenția consilierului are ca obiectiv direct reducerea riscului de a săvârși noi infracțiuni - art. 102 alin. (1).

Evaluarea riscului în sistemul de probațiune din România - dezvoltarea SERN

Încă din anul 2011, Direcția de Probațiune a colaborat cu Serviciile Corecționale din Canada pentru a dezvolta un instrument pentru evaluarea riscului de recidivă. Instrumentul a fost denumit Scala de Evaluare Risc/Nevoi (SERN) și este constituit din trei secțiuni inter-dependente:

1. **Secțiunea 1 (Factori statici de risc):** Își propune evaluarea factorilor statici de risc, care se raportează la trecutul infracțional al persoanei.
2. **Secțiunea 2 (Nevoi criminogene):** Evaluează nevoile criminogene bazându-se pe 9 factori semnificativi (Educație, Ocupație, Istoric Familiar, Relaționare socială, Abuz de substanțe, Viața în comunitate, Gândire/Comportament, Atitudine infracțională, Sistem de valori).

⁹ file:///C:/Users/profesor.dr/Downloads/Brosura-MANAGEMENTUL-RISULUI-IN-SISTEMUL-DE-PROBATIONE.pdf

3. **Secțiunea 3 (Nevoi speciale și Sinteză):** Relevă existența nevoilor speciale (fizice, mentale, de securitate, suicidale sau de autovătămare) și/sau alte nevoi (de exemplu, bariere lingvistice, dizabilitate fizică).

Intensitatea supravegherii persoanei condamnate este stabilită în funcție de calificativul general Nevoi/Risc (combinarea calificativelor de la secțiunile 1 și 2).

Concluziile testării SERN

Aplicarea chestionarelor în perioada de testare a relevat următoarele:

1. Confirmă faptul că personalul poate identifica elemente ale trecutului infracțional și nevoile criminogene, evaluând direct nivelul de risc pe care o persoană îl prezintă.
2. Surprinde existența unei relații semnificative între nivelul de risc (trecutul infracțional) și numărul și importanța nevoilor criminogene (congruent cu alte cercetări din literatura de specialitate nord-americană și europeană).
3. Demonstrează o diferențiere în privința tipurilor de nevoi criminogene în funcție de gen:
 - o **Femeile** evaluate par să prezinte mai multe nevoi criminogene în domeniul situației ocupaționale, relațiilor maritale/familiale, anturajului infracțional și relațiilor personale.
 - o **Bărbații** evaluați prezintă mai degrabă nevoi în domeniul relațiilor comunitare (consumul de alcool/droguri, anturaj și situația angajării).

Aceste diferențe identificate de instrument joacă un rol esențial în realizarea unui management de caz cu rezultate pozitive pentru diminuarea riscului de recidivă și reintegrarea în comunitate.

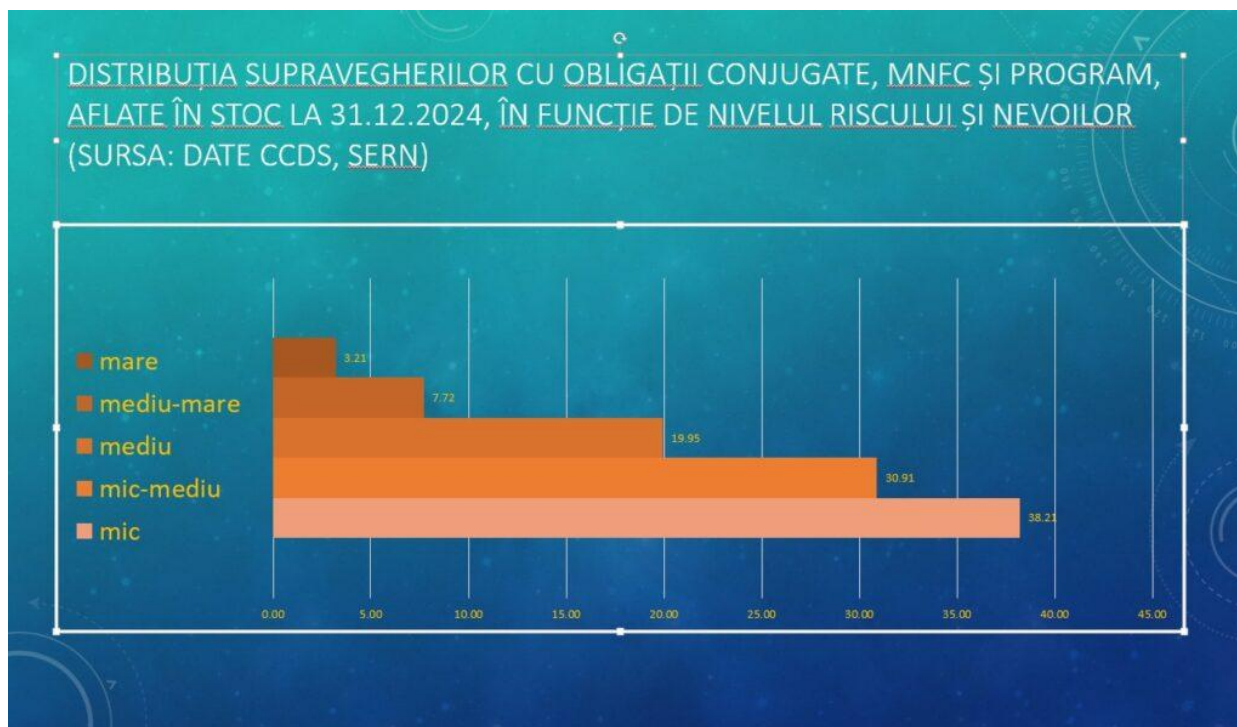
Notă istorică: În anul 2013, s-a încheiat un protocol de colaborare între Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor și ONG-uri precum Fundația Reforma Justiției Penale, Asociația Transcena și Asociația GRADO pentru pilotarea și implementarea instrumentului, proiectul desfășurându-se în patru faze.

Ce valoarea are SERN ?

SERN este primul instrument profesional de evaluare a riscului de recidivă în sistemul românesc de probațiune! SERN există și necesită a fi integrat în practica personalului de probațiune!

Care sunt următorii pași ?

- Utilizarea electronică a SERN, pentru facilitarea aplicării la nivel național.
- Pregătirea personalului din serviciile de probațiune.
- Elaborarea unui manual de utilizare a instrumentului.

Activități specifice în diferite servicii de probațiune

1. Abordarea "seamless" a reintegrării persoanelor sancționate penal – de la teorie la practică

Construit la standarde europene, prin finanțare acordată de Mecanismul Financiar Norvegian, Pavilionul Multifuncțional Correcțional Baia Mare, a fost conceput ca un spațiu de lucru comun al personalului de specialitate din Serviciul de Probațiune Maramureș și Penitenciarul Baia Mare.

Situat în proximitatea unității de detenție, Pavilionul multifuncțional marchează consolidarea colaborării între instituții și orientarea spre reintegrarea socială a persoanelor sancționate penal, prin abordare „seamless”, care se referă la asigurarea continuității

intervențiilor de la etapa premergătoare liberării până la perioada de supraveghere în comunitate.¹⁰

Serviciul de Probațiune Maramureș, va inaugura activitatea în cadrul pavilionului începând cu luna mai 2026, prin derularea programului „În siguranță la volan. Stop accidentelor!”, adresat persoanelor sancționate cu măsuri alternative la detenție pentru săvârșirea de infracțiuni rutiere. Programul se va desfășura în colaborare cu Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș.

Activități similare vor fi realizate și pe viitor, prin aceeași abordare, care creează cadrul necesar pentru intervenții coerente, conectate, adaptate nevoilor beneficiarilor, orientate spre reducerea riscului de recidivă și sprijinirea reintegrării sociale.

2. Munca în folosul comunității – un parteneriat în slujba interesului public și al reabilitării sociale a persoanelor aflate în evidențele Serviciului de Probațiune Prahova¹¹

La solicitarea și în parteneriat cu Serviciul de Probațiune Prahova, Instituția Prefectului Județului Prahova a organizat, în data de 06 mai 2026, o întâlnire de lucru cu reprezentanți ai administrațiilor publice locale, cu scopul consolidării colaborării între instituții privind executarea obligației, stabilite în sentințele penale, de a presta ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Întâlnirea, desfășurată în Palatul Administrativ, a reunit delegați ai 83 de primării dintre cele 104 din județul Prahova, plus instituții aflate în subordinea Primăriei Municipiului Ploiești.

Munca în folosul comunității este o obligație impusă în cazul persoanelor majore condamnate la pedeapsa închisorii în cazul cărora instanța de judecată a dispus ca executarea pedepsei să aibă loc în libertate. Acceptarea în fața judecătorului a realizării de activități în folosul comunității de către inculpat este o condiție obligatorie pentru dispunerea suspendării executării pedepsei sau amânării aplicării pedepsei. În plus, reprezintă un instrument esențial de justiție restaurativă, cu beneficii atât pentru persoanele aflate în evidența serviciului de probațiune, cât și pentru comunitate. Acesta obligație sprijină procesul de reintegrare socială, deoarece pune persoana condamnată în

¹⁰¹⁰ <https://probațiune.just.ro/abordarea-seamless-a-reintegrării-persoanelor-sanctionate-penal-de-la-teorie-la-practica/>

¹¹ <https://probațiune.just.ro/munca-in-folosul-comunitatii-un-parteneriat-in-slujba-interesului-public-si-al-reabilitarii-sociale-a-persoanelor-aflate-in-evidentele-serviciului-de-probațiune-prahova/>

situația de a repara din prejudiciul produs și contribuie la desfășurarea unor activități utile autorităților, fără costuri suplimentare.

În județul Prahova, colaborarea dintre Serviciul de Probațiune și administrațiile locale a făcut posibilă desfășurarea, încă din anul 2014, a numeroase acțiuni comunitare, precum întreținerea spațiilor verzi, reabilitarea unor clădiri publice (școli, săli de sport, case de cultură), precum și amenajarea unor obiective locale de interes general (parcuri, spații verzi, sau trasee montane).

Serviciul de probațiune organizează în mod constant întâlniri de lucru cu reprezentanții unităților administrativ-teritoriale, în vederea consolidării unei colaborări eficiente și coerente în aplicarea măsurilor neprivative de libertate. Aceste demersuri au ca scop clarificarea responsabilităților instituționale, oferirea de îndrumare practică și asigurarea unei înțelegeri unitare a procedurilor privind executarea obligației de a presta muncă în folosul comunității. Prin dialog constructiv și sprijin metodologic, serviciul de probațiune contribuie la creșterea capacității autorităților locale de a-și îndeplini rolul în mod corect, eficient și conform cadrului legal în vigoare.¹²

Raporte si studii ale Directiei Nationale de Probațiune

Unul dintre ultimele rapoarte, se refera la **Rata recidivei pentru persoanele sancționate ca minori și intrate în evidențele serviciilor de probațiune în 2019: rezultate emergente ale cercetării**¹³, *A 6-Year Follow-up Period, Juv19*¹⁴

Ratele recidivei minorilor din serviciile de probațiune se înscriu în intervalele – destul de largi, de altfel – ale ratelor de recidivă observate în cazul altor sisteme corecționale. Diferențierea între măsurile educative neprivative de libertate este reflectată și în diferențierea ratelor de recidivă, asistarea zilnică – cea mai severă dintre măsurile educative neprivative de libertate – remarcându-se nu doar prin frecvență (cea mai des stabilită de instanțele de judecată), ci și prin costurile cele mai mari, asociate ei (care decurg din reînțoarceri multiple, atât în servicii de probațiune, cât și în unități penitenciare, ale minorilor inițial sancționați în comunitate).

¹² <https://probațiune.just.ro/munca-in-folosul-comunitatii-un-parteneriat-in-slujba-interesului-public-si-al-reabilitarii-sociale-a-persoanelor-aflate-in-evidentele-serviciului-de-probațiune-prahova/#>

¹³ Procedura de lucru și structura prezentării sunt modelate de experiența Serviciului Corecțional din Canada, <https://www.csc-scc.gc.ca/research/005008-1000-eng.shtml>; *Emerging Research Results (ERR)*

¹⁴ Din noiembrie 2025

În condițiile în care valorile de tip *output* sau *short-term outcome* (v. în special informațiile despre *pre-release failure: technical* și *pre-release failure: new crime* din rapoartele statistice ale Direcției Naționale de Probațiune¹⁵) s-au aplatizat, încât par să-și fi pierdut semnificația, începând din 2014, se simte nevoia obținerii unor valori de tip *long-term outcome*, pentru discernerea gradelor de eficacitate ale intervențiilor din serviciile de probațiune, dar și ale reorganizării normative și practicii sentențiale din ultimii 10 ani, mai ales în ceea ce privește măsurile educative neprivative de libertate.

Studiile centrate pe măsurarea eficacității, în timp, a intervențiilor din sistemele corecționale, sunt de o mare diversitate, iar una dintre sursele diferențierilor este reprezentată chiar de modul în care este definită „recidiva”, așa cum sunt sintetizate informațiile, atât în spațiul nord-american (e.g. *Recidivism in the Criminal Justice System*¹⁶), cât și în cel european (e.g. *Criminal recidivism rates globally: A 6-year systematic review update*¹⁷). Definiția operațională aleasă pentru „recidivă”, în acest studiu, alături unele dintre trăsăturile termenilor folosiți în literatura de specialitate (*proven reoffending, reconviction, re-incarceration*):

Reîntoarcere în serviciile de probațiune/ unități penitenciare, pentru a executa o nouă sancțiune penală, a unei persoane care a mai fost în evidențele serviciilor de probațiune, în anul 2019, când a început executarea unei măsuri educative neprivative de libertate.

Practic, punctul de pornire a fost dat de identificarea persoanelor sancționate cu una dintre cele patru măsuri educative neprivative de libertate, în înregistrările realizate de consilierii de probațiune, în anul 2019, în baza de date asociată aplicației IT care conține SERN (Scala de Evaluare a Riscului și Nevoilor):

- 191 persoane sancționate prin „stagiul de formare civică”;
- 946 persoane sancționate cu „supravegherea minorului”;
- 80 persoane sancționate prin „consemnarea la sfârșit de săptămână”;
- 1071 persoane sancționate cu „asistarea zilnică”.

În perioada septembrie-noiembrie 2025, fiecare dintre aceste 2288 persoane a fost verificată în baza de date a probațiunii, menționată mai sus, și în cea a Administrației Naționale a Penitenciarelor (IMS-Web), accesibilă prin înțelegere instituțională, rezultând identificarea a 745 persoane care au recidivat, în înțelesul specificat anterior.

Observatii:

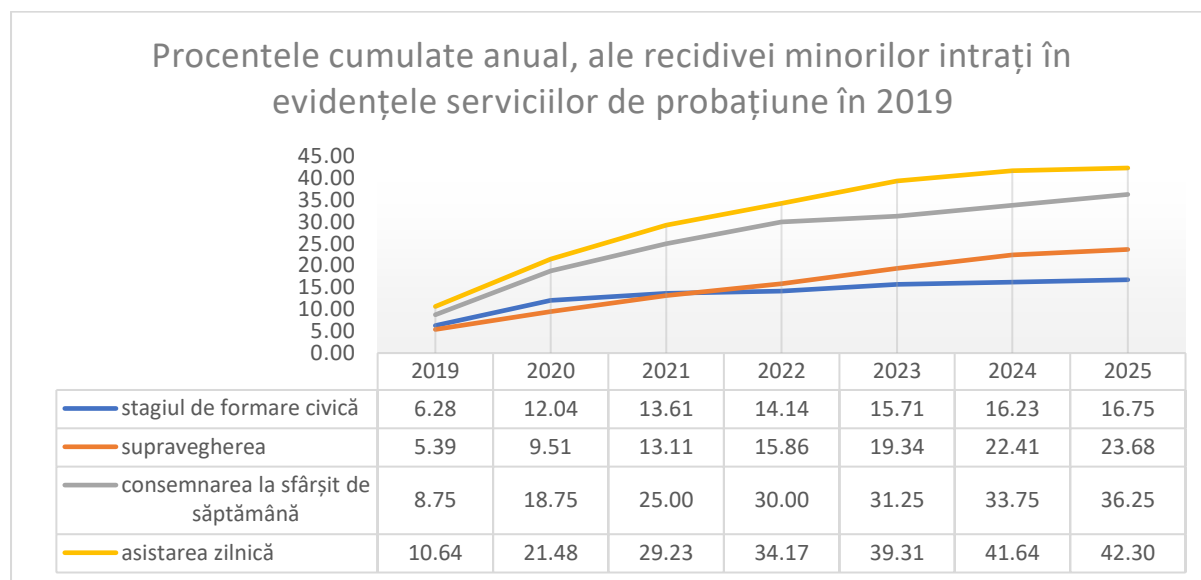
¹⁵ disponibile la <https://probațiune.just.ro/rapoarte-si-studii/>

¹⁶ v. <https://www.justice.gc.ca/eng/rp-pr/jr/jf-pf/2020/aug01.html>

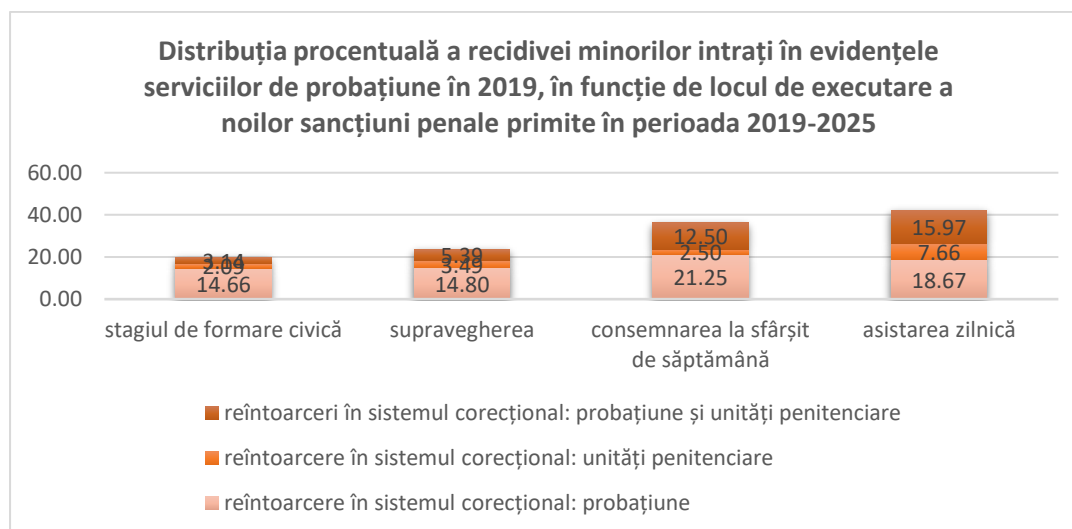
¹⁷ v. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0047235223000867>

În funcție de data rămânerii definitive a noilor hotărâri judecătorești, s-au identificat distribuții ale ratelor recidivei, cumulate începând cu anul 2019, în funcție de sancțiunea pentru care minorii au ajuns în probațiune în 2019:

2) În funcție de locul de executare (servicii de probațiune sau unități penitenciare) a noilor sancțiuni, ulterioare celor care i-au adus pe minori în evidențele serviciilor de probațiune în 2019, se obține următoarea distribuție a recidivei:

În Raportul din anul 2024, apar menționate obiectivele pentru anul 2025, dar nu și raăportul pentru anul anterior.

Reținem că obiectivele au fost:

- ☐ Adoptarea statutului personalului de probațiune
- ☐ Elaborarea legislației subsecvente statutului personalului de probațiune
- ☐ Consolidarea parteneriatelor instituționale și inițierea unor noi direcții de cooperare

Identificarea unor surse de finanțare externă în scopul abordării unor nevoi instituționale specifice

- ☐ Întărirea capacității financiar-administrative a sistemului de probațiune
- ☐ Asigurarea sustenabilității rezultatelor atinse în cadrul proiectelor derulate prin

Mecanismul Financiar Norvegian.

Alte informații detaliate despre procedurile specifice pot fi consultate în [Ghidul și Manualul Consilierului de Probațiune](#) publicate de Direcția Națională de Probațiune

Invitata le -a precizat studenților prezenți necesitatea de a fi mereu în actualitate cu legislația, în orice profesie juridică, deopotrivă le-a vorbit despre cuantumul salariului și sporurile aferente, despre condițiile de muncă ce s-au îmbunătățit în timp.

Deși numărul beneficiarilor pentru fiecare consilier de probațiune este peste 100 , își aminteste când erau și 200. În acest context atrage atenția asupra calității activității și prioritizării unor activități în detrimentul altora.

Aceasta a finalizat intervenția urându-le să ia în considerare și această opțiune, de a deveni consilier de probațiune, la finalul studiilor juridice.